

Datum: 1. 1. 2017

POJASNILA O TERITORIALNIH SPREMEMBAH OBČIN

Občine oz. komune pred letom 1994

Pred letom 1994 veljavne občine so z manjšimi spremembami obstajale kar tri desetletja. Izoblikovane so bile med obširno upravno reformo, ki se je začela že leta 1955 – takrat je bilo v Sloveniji 384 občin – in se je delno zaključila leta 1964. Namesto številnih majhnih občin so bile tedaj ustanovljene večje občine, imenovane komune, ki so prevzele vrsto državnih nalog in plansko vodenje gospodarstva na svojem ozemlju. Občina je bila že tedaj samoupravna lokalna skupnost, vendar hkrati del države. Njena uprava je bila del državne uprave. Območje občin je bilo takrat sestavljeno iz območij katastrskih občin. Število teh občin se je v šestdesetih letih ustalilo pri 62.

Leta 1967 so se tri mariborske občine (Maribor Center, Maribor Tabor, Maribor Tezno) združile v eno, v občino Maribor, število občin pa se je tako zmanjšalo na 60.

Občine so imele od nekdanj poleg imen tudi identifikacijske šifre. Od leta 1973 dalje se je uporabljal štirimestni sistem šifer; prvi dve mesti sta označevali republiko (55 za Slovenijo), drugi dve mesti pa občino. Tako so bile občine do leta 1982 šifrirane s šiframi od 5501 do 5531 in od 5534 do 5562 (šifri 5532 in 5533 sta bili preskočeni zaradi združitve mariborskih občin).

Leta 1982 se je občina Maribor razdelila na šest novih občin, in sicer na občine Maribor Pesnica, Maribor Pobrežje, Maribor Rotovž, Maribor Ruše, Maribor Tabor, Maribor Tezno. Odtlej je na ozemlju Slovenije osem let delovalo 65 občin. Nove mariborske občine so imele šifre od 5565 do 5570. V sistematičnem zaporedju šifer so bile zaradi te spremembe izpuščene naslednje šifre: 5532, 5533 ter 5563 in 5564.

V letu 1990 so se štiri od šestih mariborskih občin znova združile v eno občino – ta se je imenovala Maribor in je dobila šifro 5564. Še naprej sta obstajali občini Maribor Pesnica (s šifro 5565) in Maribor Ruše (s šifro 5568). Prejšnje šifre zdaj združenih občin so bile opuščene. V sistematičnem zaporedju šifer so bile tako izpuščene naslednje šifre: 5532, 5533, 5563, 5566, 5567.

Občine 1995

Leta 1994 je bila na ozemlju Republike Slovenije z [Zakonom o lokalni samoupravi](#) (Uradni list št. 72/93, z dne 31. 12. 1993) vpeljana lokalna samouprava in s tem je bil končan proces reforme komunalnega sistema. Ob koncu leta je bilo namesto dotlejšnjih razmeroma velikih občin – komun ustanovljenih 147 manjših občin. Območja občin je določil [Zakon o ustanovitvi občin in določitvi njihovih območij](#) (Uradni list št. 60/94, z dne 3. 10. 1994); kot temeljni teritorialni gradnik so bila uporabljena območja naselij. Občine so postale temeljne

samoupravne lokalne skupnosti, ki so v okviru ustave in zakonov samostojno urejale in opravljale svoje zadeve in izvrševale naloge, ki so bile nanje prenesene z zakoni. Enajst občin je imelo status mestne občine. Uveden je bil nov šifrski sistem, prejšnji pa je bil opuščen. Občine so bile odtlej opredeljene s trimestno šifro, in sicer od 001 do 147. Za statistična izkazovanja podatkov je bila nova teritorialna razdelitev uveljavljena 1. 1. 1995.

Občine 1999

Konec leta 1998 (7. 8. 1998) je bilo z nadaljnjim drobljenjem občinske mreže ustanovljenih 46 novih občin, torej se je število občin z dosedanjih 147 povečalo na 192. Pri statističnih raziskovanjih smo to novo členitev na občine upoštevali od 1. 1. 1999 dalje. Status občin se ob tem ni spremenil in tudi njihove naloge so ostale enake tistim iz leta 1995. Tudi šifrski sistem iz leta 1995 se ni spremenil; novoustanovljene občine so dobile nove trimestne šifre in te se nadaljujejo v zaporedju od šifre 147 do šifre 193. Ob teh spremembah je formalno prenehala obstajati doslejšnja občina Žalec (s šifro 145); na celotnem njenem ozemlju je bil namreč takrat izveden referendum, na osnovi katerega je nastalo šest novih občin. Ena izmed njih je bila tudi občina Žalec, vendar zdaj opredeljena kot novoustanovljena občina, zato je posledično dobila novo identifikacijsko šifro (190). To razlago smo povzeli po razlagi Geodetske uprave RS, ki je pristojna za določanje šifer.

Občine 2003

Junija 2002 so bile v Sloveniji z [Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi občin in določitvi njihovih območij](#) (Uradni list RS, št. 52/02 z dne 14. 6. 2002) izvedene večje spremembe v obsegu območij občin ali v njihovih poimenovanjih ali v obojem. Ustanovljena je bila tudi nova občina Šmartno pri Litiji (s šifro 194); nastala je z odcepitvijo dela občine Litija. Število občin se je torej z dosedanjih 192 povečalo na 193. Pri statističnih raziskovanjih in izkazovanju podatkov upošteevamo novo členitev od 1. 1. 2003 dalje.

Občine 2007

V letu 2006 je bilo v Sloveniji ustanovljenih 17 novih občin, torej se je število občin z dosedanjih 193 povečalo na 210. Pri statističnih raziskovanjih in izkazovanju podatkov upošteevamo novo členitev od 1. 1. 2007 dalje.

Z [Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi občin ter določitvi njihovih območij](#) (Uradni list RS, št. 27/06) je bilo marca 2006 v Sloveniji ustanovljenih 12 novih občin.

Z [Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o ustanovitvi občin ter določitvi njihovih območij](#) (Uradni list RS, št. 61/06) je bilo tako junija 2006 v Sloveniji ustanovljenih še 5 novih občin.

Občine 2012

Z [Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi občin ter določitvi njihovih območij](#) (Uradni list RS, št. 9/11) je bila februarja 2011 v Sloveniji ustanovljena nova občina Mirna (s šifro 212); nastala je z odcepitvijo dela občine Trebnje. Število občin se je torej z dosedanjih 210 povečalo na 211. Pri statističnih raziskovanjih in izkazovanju podatkov upošteevamo novo členitev od 1. 1. 2012 dalje.

Občine 2015

Z [Odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije](#) (št. U-I-114/11-12 z dne 9. 6. 2011) je bila v Sloveniji ustanovljena občina Ankarana/Ancarano (s šifro 213); nastala je z odcepitvijo dela občine Koper/Capodistria. Število občin se je torej z dosedanjih 211 povečalo na 212. Pri statističnih raziskovanjih in izkazovanju podatkov upoštevamo novo členitev od 1. 1. 2015 dalje.

Spremembe med posameznimi občinami so opisane tudi na [spletni strani](#).

Postopek za ustanovitev občin in za določitev oziroma spremembo njihovih območij obsega predhodni postopek z referendumom, zakonodajni postopek in postopek konstituiranja novoustanovljenih občin.

Pravni predpisi, ki urejajo oblikovanje in spreminjanje občin

Občine se lahko oblikujejo in spreminjajo na osnovi določb iz naslednjih zakonov:

- [Zakona o lokalni samoupravi](#) (Uradni list št. 72/93 z dopolnili; Uradni list št. 94/07 - [uradno, prečiščeno besedilo](#), 27/08, 76/08, 100/08, 79/09, 14/10, 51/10, 84/10, 40/12, 14/15 in 76/16-odl. US)
- [Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij](#) (Uradni list št. 60/94 z dopolnili; Uradni list št. 108/06 - [uradno prečiščeno besedilo](#), 99/10, 9/11)
- [Odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije](#) (št. U-I-114/11-12 z dne 9. 6. 2011)
- [Zakona o evidentiranju nepremičnin](#) (Uradni list št. 47/06).

Po 112. členu [Zakona o evidentiranju nepremičnin](#) (Uradni list št. 47/06) lahko samoupravne lokalne skupnosti zahtevajo ureditev meja med njimi in vpis urejene meje v Register prostorskih enot (RPE), vendar le, ko se spremembe nanašajo na dele naselij, in ne na cela naselja. Te manjše spremembe območij občin izvede Geodetska uprava RS.

GURS lahko izvede tudi uskladitev podatkov v RPE z dejanskim stanjem v naravi po uradni dolžnosti.

Ozemeljske spremembe, povezane z občinami in naselji, so obravnavane tudi v publikaciji Vzpostavitev lokalne samouprave v Republiki Sloveniji v številkah, s podnaslovom Obseg pojava »teritorialna sprememba« od leta 1971 do leta 2006, ocenjen s številom prebivalcev, administrativno preseljenih iz enega naselja v drugo. Publikacija je v elektronski obliki dosegljiva na naslovu:

<http://www.stat.si/StatWeb/glavnavigacija/podatki/publikacije/spletni-katalog-publikacij/iskalnik-publikacij?id=1290>

Opisi neujemanj v poteku meja med občinami in upravnimi enotami:

občina Ivančna Gorica – upravna enota Litija

Naselja Pusti Javor, Radanja vas, Sela pri Sobračah, Sobrače, Vrh pri Sobračah so vključena v občino Ivančna Gorica, vendar pripadajo upravni enoti Litija.

občina Škocjan – upravna enota Sevnica

Naselja Bučka, Dolenje Radulje, Dule, Gorenje Radulje, Gornja Stara vas, Jarčji Vrh, Jerman Vrh, Močvirje, Štrit, Zaboršt so vključena v občino Škocjan, vendar pripadajo upravni enoti Sevnica.

občina Pesnica – upravna enota Maribor

Naselja Dragučova, Ložane, Pernica, Vosek, Vukovje so vključena v občino Pesnica, vendar pripadajo upravni enoti Maribor.

Dostop do klasifikacij in šifrantov

- Strežnik za klasifikacije Statističnega urada RS: [KLASJE](#). Na tem strežniku Statistični urad objavlja klasifikacijo NUTS - Šifrant teritorialnih enot za statistiko v EU
- Strežnik za klasifikacije evropskega statističnega urada Eurostata: [Ramon](#)
- Osnovni šifranti pa so na voljo tudi na internetni strani Statističnega urada na strani [METODE IN KLASIFIKACIJE](#)